

Số: 243/TB-VKSTC

Hà Nội, ngày 29 tháng 11 năm 2023

THÔNG BÁO

**Rút kinh nghiệm vụ án hình sự Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao
giám đốc thẩm hủy quyết định đình chỉ xét xử phúc thẩm và bản án sơ thẩm
để xét xử sơ thẩm lại**

Ngày 14/9/2023, Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao đã xét xử giám đốc thẩm vụ án Lê Huy Bình và đồng phạm, phạm tội “Gây rối trật tự công cộng”, xảy ra tại tỉnh Thanh Hóa. Trên cơ sở kết quả giám đốc thẩm, Vụ Thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự (Vụ 7) thông báo, yêu cầu Viện kiểm sát cấp dưới rút kinh nghiệm về công tác kiểm sát bản án, quyết định của Tòa án, cụ thể như sau:

I. NỘI DUNG VỤ ÁN VÀ QUÁ TRÌNH TỐ TỤNG

Khoảng 03 giờ ngày 10/08/2019, sau khi ăn đêm tại quán Nướng 89 ở Đại lộ Lê Lợi, phường Lam Sơn, thành phố Thanh Hóa, Tống Phú Vinh và Ngô Hùng Cường, Cao Thị Nhung, Cao Thanh Hải, Lê Thị Nga, Lâm Thị Hạnh, Lê Thị Dung cùng nhau về khu nhà trọ tại đường Thọ Hạc, phường Đông Thọ, thành phố Thanh Hóa. Hải và Nhung đi 01 xe máy về trước, Nga lấy xe máy chở Dung và Hạnh, còn Cường và Vinh đi 01 xe máy sau cùng. Cả nhóm đi trên 03 xe máy theo đường Lê Lợi, Hàng Đồng, Phan Chu Trinh, Lý Nhân Tông để về khu trọ ở đường Thọ Hạc.

Cùng lúc này, nhóm của Triệu Khắc Linh gồm có: Nguyễn Anh Tú, Nguyễn Duy Khánh, Nguyễn Minh Quân, Lê Hữu Sơn, Nguyễn Công Tú và Ngân Hà Linh Xa cùng ăn đêm tại quán ăn gần Cầu Hạc, phường Đông Thọ, thành phố Thanh Hóa. Nguyễn Anh Tú lấy xe máy chở Linh Xa về trước. Khi Nguyễn Anh Tú và Linh Xa đi trên đường Trần Phú thì gặp Nguyễn Văn Đạt, Nguyễn Văn Lực, Lê Huy Thành và Lê Huy Bình đi trên 02 xe máy. Do quen biết với Nguyễn Anh Tú nên Đạt, Lực, Bình và Thành đi cùng Nguyễn Anh Tú để đưa Linh Xa về nhà. Khi đi đến đoạn đường có tượng đài Lê Lợi, nhóm của Nguyễn Anh Tú gặp xe của Ngô Hùng Cường chở Tống Phú Vinh đi qua. Thấy Nguyễn Anh Tú thì Cường và Vinh gọi “Ốc đây rồi” rồi dùng tay chỉ, vậy Nguyễn Anh Tú dẫn đến hai bên có lời qua tiếng lại với nhau, khi xe của Nguyễn Anh Tú rẽ vào đường Hàng Đồng thì xe của Vinh, Cường chạy lên phía trước; thấy vậy, Nguyễn Anh Tú cùng nhóm bạn của mình liền đuổi theo xe của nhóm Vinh. Xe của Vinh và Cường chạy qua quảng trường Lam Sơn thì gặp xe của Nga, Dung và Hạnh; Vinh tiếp tục điều khiển xe vào đường Lý Nhân Tông hướng về ngã tư Thọ Hạc. Cùng lúc này, Dung thấy có 03 xe máy đuổi theo xe của Tống Phú Vinh, vừa đuổi vừa hô “dừng lại”, nên Dung cũng điều khiển xe theo sau. Khi đến ngã tư giao giữa đường Lý Nhân Tông và

Thọ Hạc, Vinh, Cường xuống xe lấy gạch đá ven đường ném vào Nguyễn Anh Tú; Tú xuống xe lấy gạch, đá ném lại về phía Vinh và Cường.

Lúc này, xe của Nga, Dung, Hạnh đi đến, do thấy Vinh và Cường bị một số đối tượng lạ mặt cầm gạch, đá ném nên Nga và Dung cũng xuống xe cầm gạch ném lại nhóm của Nguyễn Anh Tú; Hạnh gọi điện cho Nhung và Hải ra giúp đỡ rồi cùng người trong nhóm cầm gạch, đá đuổi ném nhóm của Nguyễn Anh Tú.

Khi Cao Thanh Hải chờ Cao Thị Nhung về đến phòng trọ, thì Nhung nhận được điện thoại của Hạnh nên cả 2 cùng đến ngã tư Thọ Hạc, Lý Nhân Tông; đến nơi, thấy có 2 nhóm đang đuổi, ném nhau nên Hải liền nhặt khúc gỗ gần bên đường, còn Nhung thì nhặt gạch cùng tham gia đuổi đánh nhóm của Nguyễn Anh Tú.

Nhóm của Nguyễn Anh Tú bỏ chạy vào đường Trần Xuân Soạn, Tú đã gọi điện cho Trịnh Khắc Linh nói rằng mình đang bị lừa đánh ở khu vực ngã tư Thọ Hạc và nhờ Linh cùng bạn lên hỗ trợ.

Nhóm của Tổng Phú Vinh đuổi đến đầu đường Trần Xuân Soạn thì không đuổi kịp nên quay lại. Lúc này, Lê Thị Dung và Lâm Thị Hạnh đi xe máy về phòng trọ ở Thọ Hạc trước.

Sau khi nghe điện thoại của Nguyễn Anh Tú, Linh thông báo cho Nguyễn Công Tú, Nguyễn Duy Khánh, Nguyễn Minh Quân và Lê Hữu Sơn biết việc Nguyễn Anh Tú đang bị đánh, nên cả nhóm thống nhất đến hỗ trợ, Nguyễn Công Tú lên xe máy chở Vinh và Khánh, Sơn đi xe máy chở Quân đến quảng trường Lam Sơn để tìm nhóm Nguyễn Anh Tú nhưng không thấy. Nguyễn Công Tú dừng xe mua 02 điều cây bằng trúc đưa cho Khánh và Linh mỗi người cầm 01 cái rồi tiếp tục điều khiển xe máy đi vào đường Lý Nhân Tông; còn Sơn và Quân đi xe máy về phòng trọ của Quân, Quân lấy 01 con dao gọt hoa quả và đưa cho Sơn 01 con dao mèo dài khoảng 50 cm rồi cả 2 đi xe máy quay lại đường Lý Nhân Tông để gặp Linh.

Sơn, Quân đến ngã tư thì gặp nhóm của Tổng Phú Vinh đang đi ngược lại và bị nhóm của Tổng Phú Vinh dùng gạch, đá, gây đuổi đánh nên Sơn, Quân điều khiển xe máy bỏ chạy về hướng trường Mầm non Đông Bắc Ga. Cùng lúc này, nhóm của Nguyễn Công Tú, Linh và Khánh đi 01 xe máy đến cũng bị nhóm của Tổng Phú Vinh nhặt gạch, đá và dùng điều cây đánh. Do yếu thế hơn, nên nhóm của Linh cũng bỏ chạy về hướng trường Mầm Non Đông Bắc Ga; do xe của Nguyễn Công Tú bị chết máy, nên Linh, Khánh và Nguyễn Công Tú chạy bộ, còn nhóm của Tổng Phú Vinh thì lừa đuổi phía sau.

Lúc này, Ngô Hùng Cường cầm viên gạch ném trúng phần trán bên trái của Nguyễn Công Tú làm Tú ngã xuống đường, khi Tú đang nhồm dậy, Vinh chạy lại gần cầm viên gạch bằng tay phải đập 01 nhát trúng thái dương bên phải của Nguyễn Công Tú, làm Tú ngã úp mặt xuống đường. Khi thấy hai nhóm đang đánh nhau và Công Tú đang nằm bị thương trong tư thế úp mặt xuống đường, thì Linh

Xa xuống xe đỡ Tú ngồi dậy, còn Nguyễn Anh Tú, Bình, Lục, Thành cùng với Linh, Khánh, Quân và Sơn xuống xe đuổi đánh nhóm của Vinh.

Trịnh Khắc Linh và Nguyễn Duy Khánh mỗi người cầm 01 ống điều, Lê Hữu Sơn cầm 01 gậy gỗ, Nguyễn Minh Quân cầm 01 con dao mèo cùng với Nguyễn Anh Tú, Lê Huy Bình và Lê Văn Thành cầm gạch, đá đánh nhóm của Vinh; còn Nguyễn Văn Đạt và Nguyễn Văn Lục đi xe máy theo sau chiếu đèn để hỗ trợ nhóm mình lừa đuổi nhóm của Vinh. Do yếu thế hơn, nên nhóm của Vinh bỏ chạy về khu nhà trọ số 06/78 đường Thọ Hạc và trốn vào trong các phòng trọ; Cao Thị Nhung, Lê Thị Nga và Cao Thanh Hải bỏ chạy và trốn ở khu vực đường Nguyễn Bặc.

Khánh, Linh, Bình, Thành, Nguyễn Anh Tú, Quân truy đuổi nhóm của Tổng Phú Vinh đến đường Đặng Tiến Đông thì không thấy, nên quay lại khu nhà trọ. Lúc này, Quân cùng Linh Xa đưa Nguyễn Công Tú đi cấp cứu; còn Bình và những người khác vào khu nhà trọ chửi bới, đe dọa, đập cửa yêu cầu các phòng trọ mở cửa tìm người. Người dân thuê trọ sợ không mở cửa liền bị nhóm của Nguyễn Anh Tú và Linh đập phá cửa, dẫn đến cửa phòng trọ số 5 bị hư hỏng và làm ảnh hưởng đến trật tự, an ninh khu trọ.

Những ngày sau đó, Tổng Phú Vinh, Cao Thanh Hải, Lâm Thị Hạnh, Cao Thị Nhung, Lê Thị Nga, Lê Thị Dung, Nguyễn Anh Tú, Lê Huy Bình, Nguyễn Duy Khánh, Lê Văn Thành, Trịnh Khắc Linh, Nguyễn Minh Quân và Nguyễn Văn Lục đến Cơ quan điều tra xin đầu thú.

Tại bản kết luận giám định pháp y số 771/029/TTPY ngày 30/12/2019, Trung tâm giám định pháp y tỉnh Thanh Hóa kết luận: Nguyễn Công Tú bị đa chấn thương ở vùng đầu, máu tụ dưới màng cứng bán cầu, gãy xương chính mũi; tổng tỷ lệ tổn thương cơ thể là 84%.

Tại bản án sơ thẩm số 62/2020/HSST ngày 19/11/2020, Tòa án nhân dân tỉnh Thanh Hóa (được đính chính thành Bản án hình sự sơ thẩm số 161/2020/HSST ngày 19/11/2020); tuyên Lê Huy Bình phạm tội Gây rối trật tự công cộng, áp dụng điểm b khoản 2 Điều 318; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 38 Bộ luật hình sự đối với Bình. Tại phần quyết định của bản án sơ thẩm, Tòa án cấp sơ thẩm không quyết định mức hình phạt đối với Lê Huy Bình.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn tuyên phạt các bị cáo khác về các tội "Giết người", "Gây rối trật tự công cộng", quyết định về phân trách nhiệm dân sự, án phí và quyền kháng cáo theo quy định.

Ngày 27/11/2020, Lê Huy Bình kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt, cho rằng mức hình phạt 24 tháng tù đối với bị cáo là nặng.

Ngày 30/12/2020, Hội đồng xét xử sơ thẩm ra thông báo sửa chữa, bổ sung bản án và quyết định hình phạt đối với Lê Huy Bình là 24 tháng tù về tội "Gây rối trật tự công cộng"

Ngày 17/3/2021, bị cáo Lê Huy Bình có đơn xin rút kháng cáo, trong đó có nội dung cho rằng Tòa án cấp sơ thẩm đã xét xử bị cáo 24 tháng tù là đúng người, đúng tội, đúng pháp luật.

Tại quyết định đình chỉ việc xét xử phúc thẩm số 19A/2021/HSPT-QĐ ngày 05/4/2021, Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đình chỉ việc xét xử phúc thẩm vụ án hình sự đối với Lê Huy Bình, phần quyết định của bản án hình sự sơ thẩm đối với Lê Huy Bình có hiệu lực pháp luật kể từ ngày đình chỉ xét xử phúc thẩm.

Tại Quyết định số 03/2023/KN-HS ngày 27/4/2023, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao kháng nghị quyết định đình chỉ việc xét xử phúc thẩm số 19A/2021/HSPT-QĐ ngày 05/4/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội và Bản án hình sự sơ thẩm số 161/2020/HSST ngày 19/11/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Thanh Hóa. Đề nghị Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử theo thủ tục giám đốc thẩm, hủy Quyết định đình chỉ việc xét xử phúc thẩm và Bản án hình sự sơ thẩm nêu trên về phần trách nhiệm hình sự đối với Lê Huy Bình để xét xử sơ thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

Tại Quyết định giám đốc thẩm ngày 14/9/2023, Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao tuyên hủy quyết định đình chỉ việc xét xử phúc thẩm số 19A/2021/HSPT-QĐ ngày 05/4/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội và Bản án hình sự sơ thẩm số 161/2020/HSST ngày 19/11/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Thanh Hóa về phần trách nhiệm hình sự đối với Lê Huy Bình để xét xử sơ thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

II. NỘI DUNG RÚT KINH NGHIỆM

1. Việc ra bản án và sửa chữa, bổ sung bản án theo quy định của Bộ luật tố tụng hình sự

Tại phiên tòa hình sự sơ thẩm, Hội đồng xét xử tuyên phạt Lê Huy Bình 24 tháng tù về tội “Gây rối trật tự công cộng”. Tuy nhiên, tại Bản án hình sự sơ thẩm số 62, sau đính chính thành số 161/2020/HSST ngày 19/11/2020, Tòa án nhân dân tỉnh Thanh Hóa có nhận định về hành vi phạm tội của Bình trong vụ án, nhưng ghi nhầm họ là Nguyễn Huy Bình; tại phần quyết định của bản án, Hội đồng xét xử chỉ ghi tuyên bố về tội danh là “Gây rối trật tự công cộng” và điều luật áp dụng (điểm b khoản 2 Điều 318; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự) đối với Lê Huy Bình mà không ghi mức hình phạt tù có thời hạn đối với bị cáo là vi phạm nghiêm trọng quy định tại điểm b khoản 2 Điều 260 Bộ luật tố tụng hình sự, về những nội dung phải ghi rõ trong bản án hình sự sơ thẩm. Đồng thời, tại biên bản nghị án lập hồi 9 giờ 30 ngày 19/11/2020, Hội đồng xét xử cũng chỉ nêu tội danh và điều khoản áp dụng đối với Lê Huy Bình, không nêu mức hình phạt áp dụng đối với Bình.

Tại Thông báo sửa chữa, bổ sung bản án số 121/2020/TB-TA ngày 30/12/2020, Hội đồng xét xử sơ thẩm đã sửa chữa bản án, bổ sung phần quyết định hình phạt 24 tháng tù đối với Lê Huy Bình về tội “Gây rối trật tự công cộng” là vi

phạm nghiêm trọng quy định tại khoản 1 Điều 261 Bộ luật tố tụng hình sự về sửa chữa, bổ sung bản án.

2. Việc trừ thời gian tạm giam vào thời gian chấp hành hình phạt tù theo quy định của Bộ luật hình sự

Quá trình giải quyết vụ án, Lê Huy Bình bị tạm giam từ ngày 13/8/2019 đến ngày 10/12/2019, nhưng tại bản án hình sự sơ thẩm và thông báo sửa chữa, bổ sung bản án nêu trên, Hội đồng xét xử sơ thẩm đều không đề cập đến việc trừ thời gian bị cáo đã bị tạm giam vào thời hạn chấp hành hình phạt tù là vi phạm khoản 1 Điều 38 Bộ luật hình sự, ảnh hưởng nghiêm trọng đến quyền và lợi ích hợp pháp của bị cáo.

Đối với vụ án này, khi kiểm sát bản án hình sự sơ thẩm, Viện kiểm sát đã không phát hiện ra những vi phạm của Hội đồng xét xử trong việc ra bản án, sửa chữa, bổ sung bản án, không tuyên trừ thời gian tạm giam đối với bị cáo để kịp thời kháng nghị phúc thẩm, hoặc báo cáo Viện kiểm sát cấp trên kháng nghị theo thẩm quyền; mặc dù bản án có hiệu lực pháp luật, nhưng có nhiều vi phạm nghiêm trọng, không có căn cứ để ban hành quyết định thi hành hình phạt tù đối với Lê Huy Bình, dẫn đến phải kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm.

Viện kiểm sát nhân dân tối cao yêu cầu các Viện kiểm sát nhân dân cấp cao, Viện kiểm sát các địa phương quán triệt và rút kinh nghiệm trong quá trình kiểm sát bản án, quyết định hình sự của Tòa án./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng, PVT (để báo cáo);
- Đ/c Vụ trưởng Vụ 7;
- Viện kiểm sát cấp cao 1,2,3;
- Vụ 14 VKSNDTC;
- Thanh tra VKSNDTC;
- Văn phòng VKSNDTC;
- VKSND 63 tỉnh, thành phố;
- Lưu VT (1b); Vụ 7 (23b)/.

SB

TL.VIỆN TRƯỞNG
KT.VỤ TRƯỞNG VỤ THỰC HÀNH QUYỀN
CÔNG TỐ VÀ KIỂM SÁT XÉT XỬ HÌNH SỰ
PHÓ VỤ TRƯỞNG

Nguyễn Đăng Thắng